

PILO-PRESS

Internacia
Informservo

Televideo
Radio
Gazetaro

ĉe la
Esperanto-Ekspozicio
en Augsburg

Eldonanto/Herausgeber:

Ludwig Pickel
Postfach 2113
D-85 Nürnberg 1
Tel. (09 11) 46 36 49; 5142 69

N-ro 17/1976 - 26 apr 1976
Aperas ĉiusemajne

Harmonia kaj agrabla Eŭropa Esperanto-Kongreso

Eindhoven (ujm/pp) - Pli ol 320 personoj el 19 ŝtatoj partoprenis dum pasko la Eŭropan Esperanto-Kongreson, kiu evoluis - sub sunoplena ĉielo kaj en perfekta moderna kongresejo - tre harmonie kaj agrable.

La kongreso havis plurajn informefikojn, kontakton kun la urbestro kaj amason da programeroj: filmoj, kantoj kaj dancoj, balo, ekskurso, muzikprezentoj, jarkunvenoj de LEEN, BEF, GEA kaj AGEI, prelegoĵi.a. de la UEA-prezidanto, dispozitiva prelego pri "Bona Espero", laborgrupoj de EEC kaj "Esperanto programita" ktp.

Tiun sukcesan kongreson "kulpas" malgranda, sed aktiva LKK sub gvido de s-ino Catrien Bossong.

La kongreso akceptis rezolucion, kiu fakte spegulas nur tre malgrandan parton de tio, kion la tri laborgrupoj antaŭe diskutis. La prelego de Hans Bakker (filo) pri "La sekvoj de lingva superregado" estis eble la plej loga.

Prezentinte plurajn trafajn ekzemplojn de sintrudo de iu lingvanaro, Bakker - atentigante pri la fakto, ke ne lingvoj superregas, sed homoj - konkludis:

- 1) Superregado de uzo de iu lingvo detruas la socian identecon de homo.
- 2) Eĉ tre intensa kaj modernmetoda lernado de fremda lingvo ne ebligas al la lernanto vere trafe esprimi sin en la fremda lingvo, kio kaŭzas senton de malplikapablo.
- 3) Se infano pli-malpli denaske estas superŝutata per fremda lingvo, la propra gepatra lingvo perdiĝas.
- 4) Lernado kaj uzado de unu, du aŭ eĉ tri fremdaj lingvoj igas la lernanton koncentri sin al ekstreme malgranda sektoro de la tutmonda kulturo kaj forgesigas ĉion ceteran.

En la diskutado pri tiu prelego levigis forta averto kontraŭ koalicio inter la suferantoj de lingva superregado kaj "orgojlaj" lingvoj plej eksplicite kontraŭstarantaj, ekzemple, la anglan lingvonegomonion. Ĉar tiuj "orgojlaj" lingvoj mem emas superregi aliajn, ekzemple siajn minoritatajn, lingvojn.

Fine, Bakker admonis ke oni ne vidu lingvopolitikon izolita, sen rilatoj al la ĝenerala politiko kaj ke la esperantistoj konsideru sin specialiĝinta branĉo de ĝenerala movado kontraŭ superregado.

Al la "Honora Komitato" de la kongreso aligis politikistoj kaj aliaj publikaj personuloj de Belgio, FRG kaj Nederlando. Ni jam publikigis salutvortojn de kelkaj germanaj politikistoj. Pere de la FRG-ambasado en Den Haag, la ministro por eksteraj aferoj, Hans-Dietrich Genscher, transdonis al la kongreso salutvorton, kies Esperanto-tradukon ni publikigis sur paĝo 2.

Ni ankaŭ publikigas la kongresan rezolucion en ĉi tiu numero, kies germana traduko estis publikigita en la germanlingva eldono de Pilo-Press, Esperanto-Nachrichten-Dienst (END).

Salutvorto de ministro Hans-Dietrich Genscher

La ministro por eksteraj aferoj, Hans-Dietrich Genscher, FRG, de-
diĉis al la Eŭropa Esperanto-Kongreso jenan salutvorton:

La lingva interkomprenigo estas grava kondiĉo por la profundigo de
la rilatoj inter la popoloj. Estas meritplene, ke organizaĵoj kiel
la viaj fiksis al si la celon kun-agi en la supervenke de la lingvaj
baroj.

Rekonante viajn strebadojn mi deziras al la Eŭropa Esperanto-Kongreso
en Eindhoven sukcesplenan pason.

-.---.---.--

Rezolucio

de la Eŭropa Esperanto-Kongreso 1976 en Eindhoven

La partoprenantoj al la Eŭropa Esperanto-Kongreso, okazanta en
Eindhoven de la 16-a ĝis la 19-a de aprilo 1976, venintaj el 19
landoj,

diskutinte pri (a) "La sekvoj de la lingva superregado"
(b) "Ekonomiaj aspektoj de la lingva diverseco"
(c) "La instruado de lingvoj",

konstatas, ke la lingva superregado evidentiĝas en multaj sektoroj
de la socia vivo, donante nejustan avantaĝon al certaj
personoj super aliaj,

- la ekonomiaj sekvoj de la lingva diverseco finance tro-
ŝarĝas la plurŝtatajn instituciojn
kaj
- la studado de pluraj naciaj lingvoj okupas la tempon,
kiu devus esti uzata por la studado de fakoj esence pli
gravaj,

rekomendas konsekvence, por konservi la homan identecon, por mal-
fermi mondvastan kulturen perspektivon kaj por liberigi
financajn rimedojn por pli gravaj taskoj, krom la instru-
ado de la gepatra lingvo por la internaj rilatoj, la
instruadon kaj uzadon de la Internacia Lingvo Esperanto
por internacia komunikado.

Eindhoven, la 18-an de aprilo 1976

-.---.---.--

Gemeligaj efikoj Massa - Bad Kissingen

Bad Kissingen (pp/hroe) - Aktivaj esperantistoj certe rememoras, ke
Esperanto ludis konsiderindan rolon en la fondiĝo de la oficiala
ĝemeliĝo inter Bad Kissingen kaj Massa-Carrara en la jaroj 1959/60,
kiu depost tiam bone kaj vigle prosperas.

En Pilo-Press n-ro 7 jam estas menciita la Itala Esperanto-Kongreso
en Massa, de 18-a ĝis 24-a de septembro 1976) sub la titolo "Jam
amasa aliĝo..." Intertempe la nombro de la aliĝoj plue altiĝis: ĝis
la 18-a de marto aliĝis 340 personoj, inter ili 19 eksterlandanoj,
i.e. el Aŭstralio. La Kongresa Komitato atendas 500 kongresanojn.

Europa-Union, distrikta ligo Bad Kissingen kun pli ol 600 membroj,
kunlabore kun la loka Esperantogrupo organizas busvojaĝon al la
kongresurbo Massa (16.-29.9.76), en kiu kelkaj lokaj ankoraŭ estas
liberaj. Interesuloj turnu sin al D-ro Federer, Fr.-Liststr. 1,
D-8730 Bad Kissingen. (Detaloj sekvos!)

Germana Esperanto-Ekspozicio Augsburg malfermita

Vigla intereso ĉe la medioj kaj publiko

Augsburg (pp) - En ĉeesto de honoraj gastoj, inter ili la urbestro prof. Leo Fischer, de cent esperantistoj el Bavario kaj aliaj lokoj kaj de la Bavara Televido, sabate, la 24-an de aprilo 1976, estis solene malfermita en la granda festsalono de la urbdomo la Germana Esperanto-Ekspozicio Augsburg 1976.

Post salutparolado de Hermann Schmid estro de la Esperanto-Grupo Augsburg kaj resp-ondeculo pri la ekspozicio, kiu speciale esprimis dankon al la urbo kaj la ĉefurbestro de Augsburg pro la grandanima subteno, sen kiu la ekspozicio ne povus okazi, diplompedeogo Rudolf Brand, Bamberg, faris inaŭguran paroladon pri la temo "Esperanto - revo aŭ realeco". Pri tiu parolado Pilo-Press raportos en venonta numero. Prof. Leo Fischer, urbestro de Augsburg, en sia malferma parolado akcentis, ke devas okazi ŝanĝo en la sintenado de homoj, speciale de la junaj, rilate al la lernado, se Esperanto volas sukcesi. La homoj devas ekkoni, ke lernado estas ŝanco.

Post la inaŭguro la honoraj gastoj faris rondiradon tra la ekspozicio en la malsupra granda halo, nomita "Unterer Fletz".

La Bavara Televido filmis scenojn el la inaŭguro kaj erojn de la ekspozicio mem. Vespere je la sama tago, okazis elsendo en la "Abend-schau" de la Unua Programo kaj pli longa elsendo en la Tria Programo de la Bavara Televido.

La Bavara Radio ĉeestis la ekspozicion lunde, la 26-an de aprilo, kaj faris intervjuon kun Hermann Schmid, kiu estis disaŭdigita la saman tagon je la 17-a horo en la Unua Programo, en tre orefrapa maniero.

La loka gazeto "Augsburger Allgemeine" tre detale raportis pri la ekspozicio, ĝis nun jam kvarfoje.

La intereso de la publiko estas sufiĉe bona, la unuajn tri tagojn la ekspozicion jam vizitis pli ol 400 personoj, kaj ĉ. 30 personoj partoprenis provlecionojn, kiuj okazas ĉiutage laŭbezono.

La ekspozicio estas instalita en la impona urbdoma halo 600 kv.m. granda kaj ampleksas 16 grandajn tabulojn kaj 11 vitrinojn. La materialon preparis Josef Weidacher, München, kaj Ludwig Pickel Nürnberg.

Organizantoj de la ekspozicio estas Esperanto-Grupo Augsburg, Fervociista Esperanto-Grupo München kaj Informcentro Esperanto Nürnberg.

Kultura vespero

Sabate okazis kultura vespero en la digna salono "Augustaner Saal". S-ino Anneliese Haas, Freiburg, kantis operajn kantojn, s-ino Elisabeth Ritterspach, Langen, akompanis ŝin kaj prezentis aliajn muzikaĵojn, s-ino Margarete Schmid, Augsburg, deklamis la "La sorĉlernulon" ilustrita per lumbildoj, Hermann Schmid citis el la "parolado de Brutus al la romanoj" (Julio Cesaro), Josef M. Ipfelkofer kaj Gerald Tucker kantis popolkantojn kaj du horoj de Augsburg kantis popolkantojn, parte en Esperanto. Ĉiuj agantoj rikoltis multe da aplaŭdo.

Bavara Esperanto-Ligo fondita

Kadre de la Esperanto-Ekspozicio kunvenis bavaraĵ esperantistoj por fondi "Bavaran Esperanto-Ligon". Pri tio ni raportos aparte. Ni nur volas mencii, ke dum kelkaj horoj la ĉeestintoj el multajn bavaraĵ urboj, de Bamberg, Würzburg, Nürnberg ĝis München vere serioze laboris por decidi pri la statuto kaj organoj de la ligo.

La elektoj havis jenan rezulton: Estro de la Bavara Ligo Hermann Schmid, Augsburg; vicprezidantoj: Hans Müller, Lichtenfels, kaj Josef Weidacher, München; sekretario D-ro Roell, Günzburg; kasistino Steffi Tucker, Augsburg. Krome estis elektitaj kelkaj referentoj por specialaj taskoj.

Wenn Brutus den Römern in Esperanto kommt . . .

Informationsschau im Rathaus — Probeklektion für Besucher

Mit den Worten „Bonan tagon“ werden all turelle Abendveranstaltung im Augustanasaal, jene Besucher begrüßt, die am morgigen Samstag im Rathaus vorliegen. Dabei wird unter anderem Herrmann Schmid den. Der findet nämlich bis zum 9. Mai unter der Schirmherrschaft von Oberbürgermeister Hans Breuer die Deutsche Esperanto-Vereinigung statt. (Vorbereitung: seit 1976)

Ausstellung am Samstag eröffnet

Esperanto — Chance zum Lernen

Kultureller Abend im Augustanasaal — Dank an die Stadt

Mit einem Appell an die Politiker, die Beziehungen in den offiziellen Gremien durch die internationale Sprache Esperanto zu verbessern, begann Diplompädagoge Rudolf Brand aus Bamberg seine Festrede unter dem Motto „Esperanto — Wunschtraum

oder Wirklichkeit?“. Brand sprach zur Eröffnung der „Deutschen Esperanto-Ausstellung“ am Samstagvormittag im unteren Rathausfletz, der unter anderem Bürgermeister Leo Fischer, Bezirksratspräsident Nikolaus Felle, Stadträtin Ulrike Huber sowie zahlreiche Esperanto-Freunde aus nah und fern beiwohnten.

Hermann Schmid, der Vorsitzende der Esperanto-Gruppe Augsburg, dankte in seinen Begrüßungsworten allen öffentlichen Institutionen, die zum Gelingen der Ausstellung beigetragen hatten. Bürgermeister Fischer vertrat die Meinung, daß der Erfolg von Esperanto einen Sinneswandel bei den Bürgern — vor allem bei der Jugend — voraussetze, indem sie die „Chance des Lernens“ neu entdecken sollten. In diesem Sinne „eröffnete er die „Deutsche Esperanto-Ausstellung“. Musikalisch umrahmt wurde die Feier vom Bläserquartett des Städtischen Orchesters.

Der kulturelle Abend im Augustanasaal — es wurden überwiegend Darbietungen in Esperanto vorgetragen — ließ erkennen, daß die internationale Sprache neben den Bereichen Wirtschaft und Technik auch in Kunst und Literatur ihren Platz hat.

Mit Schuberts „Frühlingsglaube“ beschwor Anneliese Haas, Freiburg (Sopran), die „linden Lüfte“, und unter Leitung von Ludwig Schiller besang der gemischte Eisenbahnerchor „Harmonie“ den „klarblauen Himmel“ nach F. Silcher. Der Männergesangverein „Germania“ Augsburg brachte die bekannte russische Volksweise „Kalinka“ zu Gehör, und Hermann Schmid rezitierte die Rede des „Brutus“ an die Römer aus Shakespeares „Julius Cäsar“.

Die Darbietungen wurden musikalisch umrahmt von Elisabeth Ritterpsach, Frankfurt (Piano). Durch das Programm führte Rudolf Kratzmann, Augsburg. (Siehe auch Seite 14.)

Für Bayern eine Esperanto-Liga

Augsburg (hid). Im Rahmen der Deutschen Esperanto-Ausstellung 1976, die bis 9. Mai von zehn bis 18 Uhr im Augsburger Rathaus zu sehen ist, trafen sich bayerische Esperantisten aus Ansbach, Augsburg, Bamberg, Dachau, Günzburg, Landshtut, Lichtenfels, München, Nürnberg und Würzburg zur konstituierenden Sitzung der Bayerischen Esperanto-Liga (BELO). Hermann Schmid, der Vorsitzende der Esperanto-Gruppe Augsburg, gab seiner Freude Ausdruck, daß es nach längeren Bemühungen gelungen sei, die Bayerische Esperanto-Liga zu reaktivieren. Die modifizierte Satzung fand einstimmige Annahme. Bei den Vorstandswahlen wurde Hermann Schmid der Vorsitz übertragen. Als Stellvertreter fungieren Josef Weidacher, München, und Hans Müller, Lichtenfels. Zum juristischen Berater und Sekretär wurde Dr. jur. Ludwig Röhl, Günzburg, der langjährige Sekretär der Fachorganisation der Juristen im Esperanto-Verband gewählt. Kassiererin ist Stefanie Tucker, Augsburg.

La Esperanto-Ekspozicio en "Augsburger Allgemeine"

Was verstehen Sie unter Esperanto?

Unter der Schirmherrschaft von Oberbürgermeister Hans Breuer wird am heutigen Samstag um 11 Uhr im unteren Rathausfletz die Deutsche Esperanto-Ausstellung eröffnet. Die Informationsschau soll den Besucher an

Die aktuelle Umfrage

Hand von Fotos, Dokumenten, Büchern und zahlreichen Hinweißtafeln über den Aufbau und die Entwicklung der „Internationalen Sprache“ aufklären. Die AZ fragte fünf Passanten: „Was verstehen Sie unter Esperanto?“

Interviews: Scholten
Bilder: Gabi Matzke

Reinhard Fritz
Realschullehrer: Das ist die einzige Möglichkeit, auf neutraler Basis den Völkern eine Verständigungsmöglichkeit zu geben. Ich beschäftigte mich seit dem Jahre 1947 mit der Sprache und bin von ihrer Struktur und ihrer phonetischen Aussprache begeistert.

Rudolf Kratzmann
Rentner: Das ist die einzige Möglichkeit, die die Völker einander näherbringen soll. Darin sehe ich die eigentliche Aufgabe dieser internationalen Sprache. Leider habe ich sehr wenig Freizeit, sonst wäre ich sehr daran interessiert, Esperanto zu erlernen.

Evelyne Regnat
Hausfrau: Ja, das ist eine Weltsprache, die die Völker einander näherbringen soll. Darin sehe ich die eigentliche Aufgabe dieser internationalen Sprache. Leider habe ich sehr wenig Freizeit, sonst wäre ich sehr daran interessiert, Esperanto zu erlernen.

Claudia Falk
Verkäuferin: Esperanto, was ist denn das? Nein, davon habe ich noch nie etw. gelesen. Eine internationale Sprache? Das ist sicherlich eine sehr gute Erfindung. Wenn ich genügend Zeit hätte, würde ich mich ganz gern damit beschäftigen.

Hans Pokorny
Bauhelfer: Ich weiß nicht genau, was das ist, nehme aber an, daß es sich um irgendeine fremde Sprache handelt. Ob ich die lernen möchte? Schwer ist das sicherlich nicht, aber man braucht dazu bestimmte Menge Geld. Und das habe ich im Moment nicht.